

כלכלת בריאות מורחב סמסטר א' – שנה"ל תשע"ב

מרצה: מר אבשלום וקנין avshalomv@yvc.ac.il

שם המתרגל: מר סיף סאלח

מתכונת הקורס: שיעור חובה

היקף שעות: 4 שש"ס

היקף נקודות זכות: 4 נקודות זכות

מועד: יום ה' 08:30-11:45

מועדי התרגול: ייקבע במהלך הסמסטר

דרישות קדם: יסודות הכלכלה

מועד הבחינה: ייקבע ע"י מזכירות החוג

שעות קבלה: ימי ה' בין השעות 12:00-13:30 בתיאום מראש

מטרות הקורס:

בעשור האחרון תחום כלכלת הבריאות התפתח במהירות בעולם המערבי ובארץ, והפך את שני המושגים המנוגדים לכאורה "כלכלה" ו"בריאות" ל"תורה" של ממש ולמושג מקובל ומעשי. עליית ההוצאות לבריאות ותופעת המשאבים המוגבלים הפנו את תשומת הלב להיבט הכלכלי של הרפואה והבריאות. הקורס הוא קורס מורחב אשר בחלקו הראשון כולל את התאוריה בכלכלת בריאות ובחלקו השני כלכלת בריאות בישראל כולל כלכלת ביטוחי בריאות בישראל. הקורס מקנה לסטודנטים את הכלים והעקרונות הכלכליים להבנה ולפתרון בעיות בשוק הבריאות בישראל.

מטרות הקורס הן:

(1) להעמיק בהבנת גישות ותאוריות כלכליות הרלוונטיות לשוק הבריאות.

(2) לתאר את שוק הבריאות מהיבטים של מימון, היצע וביקוש.

(3) לזהות את הגורמים הכלכליים בהתפתחות המדיניות לגבי שירותי הבריאות.

דרישות הקורס:

- נוכחות חובה ב-80% מההרצאות. כמו כן שני המפגשים האחרונים הם חובה. היעדרות ללא אישור תגרום להפחתה של 10 נקודות בציון הסופי.
- במהלך הסמסטר יינתנו בין 2-3 תרגילים להגשה, מועד ההגשה ייקבע בעת פרסום התרגיל ויבדק ע"י המתרגל – התרגילים מהווים 5% מהציון הסופי בקורס.
- עבודה קבוצתית בנינוח כלכלי בתחום כלכלת הבריאות והצגתה בכיתה – נושאי העבודה והיקפה יוצגו במהלך שני המפגשים הראשונים – 15% מהציון הסופי
- בחינת סוף סמסטר 80% מהציון הסופי. (ציון הגשת התרגילים ועבודת הניתוח הכלכלי ישוקללו עם ציון הבחינה הסופי רק כאשר ציון המבחן הסופי הוא 60 ומעלה).

ספר לימוד מוביל:

Phelps, Charles. 2009. *Health Economics*. Forth Edition

שמואלי, ע. (2017), קורס בסיסי בכלכלת בריאות למקצועות הרפואה, מאגנס ירושלים.

השלמה ועדכון מתוך:

Books:

Zweifel, P., Eisen, R. 2012. Insurance Economics. Springer-Verlag Berlin Heidelberg

Glied, S., Smith, P.C.(Editors). 2013. The Oxford Handbook of Health Economics.

Papers:

Atul Gawande "The Cost Conundrum - What a Texas town can teach us about health care" The New Yorker, June 1, 2009

Brammli-Greenberg, S., Waitzberg, R., Perman, V., Gamzu, R. 2016. "Why and how did Israel adopt activity-based hospital payment? The Procedure-Related Group incremental reform". Health Policy

Brammli-Greenberg, S., Waitzberg, R., Perman, V., Gamzu, R. 2016. Israeli Case Study of Innovative Payment Systems. In: Srivastava, Mueller and Hewlett (eds.) OECD project on innovative payment schemes

Brammli-Greenberg, S., Waitzberg, R., Medina-Artom, M., Adijes-Toren, A. 2014. Low-Budget Policy Tool to Empower Israeli Insureds to Demand their Rights in the Healthcare System. Health policy 118

Cid, C., Ellis, R. P., Vargas, V., Wasem, J., & Prieto, L. Global Risk-Adjusted Payment Models. Handbook of Global Health Economics and Public Policy, 1.

Frank, Richard G., Jacob Glazer, and Thomas G. McGuire. "Measuring adverse selection in managed health care." *Journal of Health Economics* 19.6 (2000): 829-854.

Glazer, J., McGuire, T.G., 2000. "Optimal Risk Adjustment in Markets with Adverse Selection: An Application to Managed Care". *American Economic Review* 90(4): 1055-1071

Laugesen, M. J., & Glied, S. A. (2011). Higher fees paid to US physicians drive higher spending for physician services compared to other countries. *Health Affairs*, 30(9), 1647-1656.

Morrow, T. "How can health plans save 124\$ per member per year?" *AJMC*, November 11, 2015

Shmueli, A., Stam, P., Wasem, J., & Trottmann, M. (2015). "Managed care in four managed competition OECD health systems". *Health Policy*.

Shmueli, A., Chernichovsky, D., Zmora, I., 2003. "Risk Adjustment and Risk Sharing: The Israeli Experience". *Health Policy* 65: 37-48

Rothschild M., Stiglitz, J., 1976. "Equilibrium in competitive insurance markets: an essay on the economics of Imperfect Information". *The Quarterly Journal of Economics* 90(4): 629-649

Van Barneveld, E.M., Lamers, L.M., van Vliet, R., van de Ven, W. (2001a) "Risk sharing as a supplement to imperfect capitation: a tradeoff between selection and efficiency", in *Journal of Health Economics* 20: 147-16

Van de Ven & Ellis, 2000. "Risk Adjustment in Competitive Health Plan Markets". Chapter 14 in: *Handbook of Health Economics*

אחדות, ל., שמואלי, א. 2015 "הקצאת מקורות למימון של הבריאות: בחינה מחדש של נוסחת הקפיטציה – הוספתם של משתנים חברתיים-כלכליים כמתאמי סיכון" מחקר מדיניות מספר 19 מכון ון-ליר ירושלים.
<http://www.vanleer.org.il/he/publication/>

גלזר, ק. ברמלי-גרינברג, ש. 2007 "באיזו מידה מדידת איכות ברפואה תורמת לשיפור בריאותנו?" סדרת 11 מחלוקות בכלכלה מכון ואן-ליר

ורדי, א.ד., קיים, ר., קיטאי, א. 2008. רפואה בקהילה: כיצד נתמרץ את הרופאים?. הרפואה, דצמבר 2008, כרך 147. חוברת כנס ים המלח התשיעי (2008) "משאבי אנוש במקצועות הבריאות" המכון הלאומי לחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות

"תוכנית עדיפות לאומית לפריפריה - הערות והצעות" פרופ' מנואל טרכטנברג 2008.

"על הקשר בין אי-שיוויון לכלכלה" פרופ' יוסי זעירא, 2006.

"אי-שיוויון בבריאות וההתמודדות איתו" האגף לכלכלה וביטוח משרד הבריאות, 2010

תוכנית הוראה מפורטת

זוהי רשימה טנטטיבית של סדר הופעת נושאי השעורים. בגלל אופי הקורס ייתכנו שינויים בסדר הופעתם.

חומר הקריאה	נושא השעור
Phelps, Chapter 1	<ul style="list-style-type: none"> • מבוא <ul style="list-style-type: none"> ○ הקדמה ○ סקירה של כלכלת שוק הבריאות ○ המאפיינים הכלכליים של בריאות ושירותי בריאות
Phelps, Chapter 10 Phelps, Chapter 11	<ul style="list-style-type: none"> • שוק ביטוחי הבריאות <ul style="list-style-type: none"> ○ הביקוש לביטוח בריאות ○ הצע ביטוחי בריאות ו Managed care ○ הגורמים המשפיעים על הביקוש לביטוח בריאות ○ כשלי שוק בשוק ביטוחי הבריאות
Phelps, Chapters 4 & 5	<ul style="list-style-type: none"> • ביקוש לשירותי בריאות <ul style="list-style-type: none"> ○ Moral Hazard ותמריצים של הצרכנים בטיפול רפואי
Phelps, chapters 6 & 7 Phelps, chapters 8 & 9	<ul style="list-style-type: none"> • הצע שירותי הבריאות <ul style="list-style-type: none"> ○ סדרי תשלום לספקי שירותי בריאות – התי חולים ○ מנגנון הפיצוי של קופות החולים ו-Risk Adjustment ○ הרופא ו"פירמת הרופא" ○ בתי חולים
Phelps, Chapter 12&15	<ul style="list-style-type: none"> • התערבות הממשלה וניסיונות בעולם לצמצום חוסר היעילות
	<ul style="list-style-type: none"> • הערכות כלכליות ברפואה

אתר האינטרנט של הקורס : לקורס נפתח אתר אינטרנט בפורטל הלמידה המתוקשבת של האוניברסיטה.

סטודנט יקר,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושבגינה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.

בהצלחה